OIKEUSMINISTERIÖ

LAUSUNTO

LsN Virpi Korhonen

19.11.2019

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden valtiovarainministeriön hallinnonalan erityislaeissa olevien viittausten muuttamisesta viittauksiksi lakiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (HE 55/2019 vp)

Valtiovarainministeriö on toimittanut lakivaliokunnalle vastineen otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä. Lakivaliokunta on edellyttänyt, että oikeusministeriö ja valtiovarainministeriö valmistelevat asiassa valiokunnalle annettujen lausuntojen johdosta yhteisvastineen. Oikeusministeriöllä on esittää kaksi täydentävää huomiota valtiovarainministeriön vastineessa esitettyyn.

Helsingin hallinto-oikeus kiinnittää lausunnossaan huomiota siihen, että voimassa olevan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 11 luvun 1 §:n 2 momentissa oleva viittaus valituksen tekemiseen ja käsittelyyn sovellettavasta laista on ehdotuksessa poistettu kokonaan (lakiehdotus 16). Kyseisen momentin loppuun on hallinto-oikeuden käsityksen mukaan lisättävä maininta muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen.

Valtiovarainministeriö on vastineessaan katsonut, että pykälän 1 momentin perusteella on selvää, että muutosta valtiovarainministeriön kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain nojalla antamaan päätökseen haetaan valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen ja sovellettava laki on tällöin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettu laki. Ehdotettu täydennys ei siten valtiovarainministeriön mielestä ole tarpeen.

Pykälän 1 momentissa säädetään muutoksenhausta valtiovarainministeriön antamaan päätökseen. Pykälän 2 momentissa puolestaan säädetään valitusoikeudesta tilanteessa,

Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	Faksi	Sähköpostiosoite
Eteläesplanadi 10	PL 25	02951 6001	09 1606 7730	oikeusministerio@om.fi
HELSINKI	00023 VALTIONEUVOSTO			

jossa päätöstä ei ole annettu säädetyssä määräajassa. Tällaisen valituksen voi tehdä kunnes päätös on annettu. Tilanteessa, jossa päätöstä ei ole annettu päätöksen katsotaan kohdistuvan hylkäävään päätökseen. Tällöin valittajalla ei ole päätöstä eikä valitusosoitusta. Siksi momentissa olisi oikeusministeriön käsityksen mukaan perusteltua säilyttää maininta muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen. Vastaava tilanne on 14 LE 8 §:n 2 momentissa, jossa viittaus oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettuun lakiin on säilytetty. Selkeämpi muotoilu tosin tältäkin osin voisi olla voimassa olevaa vastaavasti ”Muutonhausta hallintotuomioistuimeen säädetään muutoin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa”.

Arvopaperimarkkinalain 18 luvun 1 §:ssä (lakiehdotus 8), arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 9 §:ssä (lakiehdotus 14) sekä kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 11 luvun 2 §:ssä (lakiehdotus 16) viitataan muutoksenhaussa sovellettavina säännöksinä sekä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettuun lakiin että Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ään. Hallinto-oikeus esittää harkittavaksi, tulisiko kyseisiä muutoksenhakusäännöksiä selkiyttää siten, että Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ään ei tarvitsisi enää viitata.

Valtiovarainministeriö on vastineessa todennut, että Finanssivalvonnasta annetun lain 73 § sisältää kuitenkin useampia yleislaista poikkeavia säännöksiä muun muassa siitä, mistä nimenomaisesta hallinto-oikeudesta muutosta voidaan asiassa hakea sekä viittaussäännöksen muutoksenhausta päätökseen, joka koskee Finanssivalvonnan johtokunnan jäsentä tai varajäsentä taikka virkamiehen virkasuhdetta. Viittausten poistamista tältä osin ei voida pitää valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan tarkoituksenmukaisena.

Oikeusministeriö kiinnittää huomioita, että lakiehdotusten muotoilusta ei käy selkeästi ilmi yleis- ja erityislakien välinen suhde. Oikeusturvan näkökulmasta tällä ei kuitenkaan pitäisi olla merkitystä, sillä päätökseen on liitettävä valitusosoitus. Selkeintä olisi muotoilla 73 §:n soveltaminen poikkeukseksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain soveltamiseen nähden, jos sitä säännöksillä tarkoitetaan (esim. ”Muutoksenhakuun sovelletaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia, jollei Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ään toisin säädetä”).